

Mjerila za ocjenjivanje učenikova uspjeha Hrvatski jezik

1. JEZIK

Za ocjenu odličan (5)

- nastavne sadržaje usvojio **u potpunosti**;
- **lako usvaja** nove jezične sadržaje;
- **aktivan** je na satu, sudjeluje u obradi novih sadržaja, daje primjedbe i **vlastite primjere**;
- **samostalno** izvodi pravila, usvojeno znanje primjenjuje ispravno i točno u pisanom i usmenom izražavanju;
- **razlikuje bitno** od nebitnoga, uočava ključne pojmove;
- **točan i precizan** u vježbama raščlambe i otklanjanja pogrešaka;
- **samostalno istražuje** nove gramatičke pojave i izvodi pravilo;
- **redovito, samostalno i točno** piše i rješava domaće zadaće;
- **samostalno i samoinicijativno** služi se dodatnim izvorima (gramatika, pravopis, rječnici, internet...).

Za ocjenu vrlo dobar (4)

- s razumijevanjem i **skoro u potpunosti** usvaja jezične sadržaje;
- **naučene** sadržaje primjenjuje većinom bez pogrešaka, daje **naučene primjere**;
- **pokazuje interes** za nove jezične sadržaje, na satu **sudjeluje** u obradi;
- ima **razvijenu sposobnost** analize i sinteze jezičnih pojava;
- pokazuje **samostalnost i odgovornost** u istraživanju novih pojava;
- **uz poticaj istražuje** jezične pojave i izvodi pravila koja uspješno primjenjuje;
- **redovito** piše zadaće **s malo pogrešaka**;
- **rado prihvaća** savjete za poboljšanje kvalitete svoga rada.

Za ocjenu dobar (3)

- jezične sadržaje usvojio **većim dijelom**;
- uočava jezičnu pojavu, **točno definira, ali** primjenjuje **s pogreškama**;
- naučeno **pamti** i reproducira, ali **ne redovito**;
- sposobnosti jezikoslovnoga mišljenja su **na prosječnoj razini**;
- zanimanje za jezično područje je **povremeno**;
- na satima je aktivnost **promjenjiva**;
- **katkada zaboravlja** domaće zadaće, a u napisanima ima pogrešaka.

Za ocjenu dovoljan (2)

- **djelomice** usvojeni nastavni sadržaji;
- **prepoznaje** i razlikuje jezičnu pojavu, ali ju **vrlo rijetko** uporabljuje;
- naučene nastavne sadržaje djelomično **pamti** i reproducira, ali ih **ne primjenjuje**;
- **često griješi**, ne uočava pogreške;
- osjećaj za jezik **nije dovoljno razvijen**;
- **katkad** je koncentriran i zapisuje bilješke;
- uočljiva je **nesamostalnost** u radu;
- **vrlo rijetko** piše domaće zadaće.

Za negativnu ocjenu (1)

- jezične sadržaje **nije usvojio**;
- jezične pojave **ne prepoznaje** i **ne usvaja**;
- **nema** razvijeno gramatičko mišljenje;
- **ne primjenjuje** jezična pravila;
- **nema predznanja** pa teško prati nastavu;
- na satima je **pasivan** i **nezainteresiran**;
- **ne piše** domaće zadaće.

2. KNJIŽEVNOST

Za ocjenu odličan (5)

- **samostalno** interpretira pročitani tekst;
- **potpuno** usvaja književnoteorijske pojmove, prepoznaje ih u tekstu i **zna se** njima **koristiti** u usmenom i pisanom izrazu;
- **argumentirano** brani postavljene teze tijekom interpretacije književnoga teksta;
- **izvršno povezuje** stečeno znanje na nove tekstove;
- **kritički** se osvrće na pročitani tekst;
- ima razvijene prosudbene sposobnosti;
- **kreativan je i samostalan**;
- **lako** pronalazi rješenja za postavljene zadatke;
- na satima uvijek **aktivno sudjeluje** u interpretaciji novih tekstova.

Za ocjenu vrlo dobar (4)

- **skoro u potpunosti samostalno** interpretira pročitani tekst;
- **uspješno** usvaja i primjenjuje književnoteorijske pojmove;
- ima razvijene raščlambene i perceptivne sposobnosti;
- ima **razvijen kritički stav** i argumentirano ga zastupa;
- **samoinicijativan je i kreativan**;
- **rado sudjeluje** u interpretaciji teksta i otkriva prenesena značenja.

Za ocjenu dobar (3)

- **djelomično** usvaja i primjenjuje književnoteorijske pojmove;
- razumije pročitani tekst i **katkad sudjeluje** u interpretaciji;
- **uz pomoć** učitelja iznosi osobna zapažanja;
- raščlambene i perceptivne sposobnosti su **na prosječnoj razini**;
- **povremeno traži pomoć** učitelja ili ostalih učenika;
- čita **samo zadano**.

Za ocjenu dovoljan (2)

- **površno** interpretira tekst uz učiteljevu pomoć;
- **prepoznaje neke** književnoteorijske pojmove, primjenjuje ih uz poticaj i pomoć;
- na satima **sudjeluje** u interpretaciji **samo na poticaj**;
- **teže doživljava** tekst i njegov dublji smisao.

Za ocjenu nedovoljan (1)

- interes i sposobnosti **nisu razvijeni**;
- ni uz dobru motivaciju i pomoć **ne sudjeluje** u interpretaciji;
- **ne posjeduje** osnovna književnoteorijska znanja;
- zbog lošega čitanja **ne razumije** tekst.

3. LEKTIRA

Za ocjenu odličan (5)

- ima **vrlo razvijene** receptivne, raščlambene i interpretativne sposobnosti;
- zna prosuditi i **kritički** se osvrnuti na pročitano djelo;
- znanje o književnim pojmovima je **na najvišoj razini** i **primjenjuje** ga na lektirna djela;
- **redovito** čita i sudjeluje u interpretaciji;
- **otkriva** preneseno značenje pročitanih djela;
- **ističe se** u otkrivanju poruka i karakterizaciji likova te **argumentirano** brani svoje teze tijekom interpretacije;
- ima sposobnost uočavanja izražajnosti pjesničkoga jezika;
- **čita** i interpretira i **više** djela nego ih je zadano.

Za ocjenu vrlo dobar (4)

- ima **razvijene** interpretativne i raščlambene sposobnosti;
- prosuđuje i **kritički** se osvrće na pročitano djelo;
- **većinu** književnih pojmova zna primijeniti na pročitana djela;
- **sudjeluje** u interpretaciji;
- **uočava** značenja djela;
- **otkriva** poruke i višeslojnost umjetničkoga djela;
- na satu je **aktivan**;
- **čita propisanu** lektiru.

Za ocjenu dobar (3)

- **uglavnom** ima razvijene receptivne, raščlambene i interpretativne sposobnosti;
- na književno djelo **reagira** emocionalno, ali **ne može izraziti** osjećaj i doživljaj;
- **uz pomoć** učitelja interpretira pročitano djelo;
- primjenjuje književnoumjetničke pojmove **na prosječnoj razini**;
- **naučeno** primjenjuje **djelomično**;
- **katkad** se kritički osvrće na pročitano djelo;
- lektiru pročita **većim dijelom**.

Za ocjenu dovoljan (2)

- **djelomice** razvijene sposobnosti primanja i razumijevanja pročitana djela;
- **uz pomoć** učitelja uočava **neke** vrijednosti djela;
- **ne pokazuje zanimanje** za čitanje;
- **teže otkriva** slojeve pročitana djela;
- pročita **tek nekoliko djela** jer mora.

Za ocjenu nedovoljan (1)

- interes za čitanje i lekturu **nije razvijen**;
- **ne čita** lekturu te ne vodi dnevnik čitanja;
- ni na poticaj **se ne uključuje** u čitanje.

4. USMENO JEZIČNO IZRAŽAVANJE

Za ocjenu odličan (5)

- **pravilno** izgovara glasove i naglašava riječi;
- **lako** se izražava i ima **izrazito** bogat rječnik;
- doživljaj teksta izrazito **vješto** i **točno** izražava govorom i glumom;
- svoju govornu poruku oblikuje **potpunom** i **pravilnom** rečenicom;
- **s lakoćom** i **vrlo uspješno samostalno** priča, prepričava i opisuje;
- logičnu i emocionalnu izražajnost pokazuje **u svim oblicima** govornih vježbi.

Za ocjenu vrlodobar (4)

- **spretno** se izražava i ima bogat rječnik;
- **samostalno** priča, prepričava i opisuje;
- poruku oblikuje **pravilno** i **razumljivo**;
- doživljaj teksta **točno** izražava govorom i glumom;
- priprema i **kvalitetno** izvodi govorne vježbe.

Za ocjenu dobar (3)

- **ponekad griješi** u izgovoru glasova i naglašavanja riječi;
- izražava se **na prosječnoj razini**;
- priča, prepričava i opisuje **uz pomoć** učitelja;
- **djelomično** točno izražava tekst;
- **rjeđe** sudjeluje u govornim vježbama;
- uporabljuje **nestandardne** riječi.

Za ocjenu dovoljan (2)

- **često griješi** u izgovoru glasova i naglašavanja riječi;
- **teško se izražava** u različitim situacijama;
- **vrlo oskudan** rječnik;
- **uz pomoć** oblikuje govorne poruke;
- **rijetko sudjeluje** u govornim vježbama.

Za ocjenu nedovoljan (1)

- **netočno** i **neppravilno** izgovara riječi;
- **teško** se izražava i služi se **neknjiževnim** riječima;
- **ne sudjeluje** u pričanju, prepričavanju i opisivanju;
- **ne sudjeluje** u govornim vježbama;
- **ne zadovoljava** ni tehnika čitanja.

5. PISANO JEZIČNO IZRAŽAVANJE

Za ocjenu odličan (5)

- pokazuje **vrlo visok** stupanj usvojenosti pravopisnoga i gramatičkoga gradiva, čitkim slovopisom, te zakonitostima organiziranja i oblikovanja različitih vrsta pisanih tekstova;
- pismeni sastavci sadržajno **razrađeni, točno napisani**, kompozicijski **utemeljeni, zanimljivi, kreativni, maštoviti**;
- uspješno piše po diktatu, odgovara na pitanja, **samostalno i točno** stvara rečenice;
- **teži usavršavanju** svoga pisanoga izraza.

Za ocjenu vrlo dobar (4)

- **visok** stupanj usvojenosti pravopisnoga i gramatičkoga gradiva, čitkim slovopisom, te oblikovanjem različitih vrsta tekstova;
- **uspješan** je pri pisanju diktata, odgovora i **samostalno** napisanih rečenica;
- **uredan je**.

Za ocjenu dobar (3)

- **djelomična** usvojenost pravopisne i gramatičke norme, te **djelomična** ovladanost zakonitostima organizacije i oblikovanja različitih vrsta tekstova;
- **potrebna je pomoć** učitelja.

Za ocjenu dovoljan (2)

- čini **veće** pravopisne, gramatičke i stilske pogreške;
- **ne poznaje** zakonitosti organizacije teksta;
- pismeni sastavci su logički **nepovezani**;
- potrebna je **stalna pomoć**.

Za ocjenu nedovoljan (1)

- siromašnim rječnikom **ne može** izraziti misli;
- **nije usvojio** ni minimum pravopisnih i gramatičkih pravila;
- ortografske norme su **ispod razine**;
- **ne poznaje** zakonitosti teksta.

6. MEDIJSKA KULTURA

Za ocjenu odličan (5)

- **u potpunosti** usvojio ključne pojmove te ih primjereno i **s lakoćom primjenjuje**;
- ima **vrlo razvijene** sposobnosti za komunikaciju s filmom, radijem, televizijom, tiskom, stripom, računalom...
- **samoinicijativno** stvara nove medijske sadržaje;
- **osobito je aktivan** na satima interpretacije filma;
- sposoban je **kritički** prosuditi o filmskom djelu;

- **samostalno** i **argumentirano** iznosi osobne stavove;
- **lako** i **uspješno povezuje** sadržaje iz medijske kulture sa sadržajima iz ostalih sastavnica hrvatskoga jezika i drugih predmeta;
- **samostalno** priprema prezentacije i plakate te ih **uvjerljivo** komentira.

Za ocjenu vrlo dobar (4)

- **usvaja** ključne pojmove i **primjenjuje** ih u novim situacijama;
- **razvijene** su sposobnosti za komunikaciju s medijima;
- **na poticaj stvara** medijske sadržaje;
- **povezuje** sadržaje unutar medijske kulture (film, kazalište...);
- u skupini **priprema** prezentacije, plakate...

Za ocjenu dobar (3)

- **djelomično** usvojeni ključni pojmovi;
- komunicira s medijima **na prosječnoj razini**;
- **na poticaj** se uključuje u raspravu i komentare o filmu, kazališnom djelu...
- **slabije povezuje** stečeno znanje sa sadržajima ostalih sastavnica hrvatskoga jezika;
- interes je **promjenjiv**.

Za ocjenu dovoljan (2)

- sposobnosti za komunikaciju s medijima **slabo su razvijene**;
- prepoznaje **samo elementarne** pojmove;
- znanje o medijskoj kulturi na **početnoj** je razini;
- interes i aktivnosti su **minimalne**.

Za ocjenu nedovoljan (1)

- **nisu razvijene** sposobnost ni interes za komunikaciju s medijima;
- **nisu usvojeni** ključni pojmovi;
- ni na poticaj i dobru motivaciju **ne sudjeluje** u nastavi medijske kulture.

POSEBNE ODREDBE

(pisane provjere znanja, višeminutne provjere, domaće zadaće, projekti, skupni rad, odnos prema radu)

PISANE PROVJERE ZNANJA

- učeniku tijekom pisane provjere nije dopuštena uporaba sredstava za prepisivanje (bilježnica, šverc i sl.) - primijeti li to učitelj, pisana provjera znanja vrednuje se ocjenom **nedovoljan**;
- pisane provjere znanja učenik je dužan pisati pisanim slovima, čitko, na što će ga učitelj upozoriti prije početka pisanja;
- ne može li pročitati učenikov uradak, učitelj će ga vrednovati nedovoljnom ocjenom;
- učenikov uspjeh u pisanim provjerama u pravilu se (uz moguće iznimke) vrednuje kroz postotke kako slijedi:

- 0 – 49 nedovoljan (1)**
- 50 – 64 dovoljan (2)**
- 65 – 79 dobar (3)**
- 80 – 89 vrlo dobar (4)**
- 90 – 100 odličan (5)**

VIŠEMINUTNE PROVJERE

- učitelj ima pravo provesti nenajavljenju višeminutnu provjeru nakon svake obrađene nastavne jedinice;
- ocjenu iz jedne ili prosječnu ocjenu iz više višeminutnih provjera koje ukupno prelaze 15 minuta upisujemo u rubriku, a ostale u bilješke o praćenju;
- višeminutne provjere znanja ne ponavljaju se bez obzira na postotak postignutih negativnih ocjena.

DOMAĆE ZADAĆE

- evidencija o domaćim zadaćama vodi se u rubrici bilježaka;
- tri nenapisane domaće zadaće u jednom obrazovnom razdoblju vrednuju se **nedovoljnom** ocjenom;
- pet uzastopno točno napisanih domaćih zadaća vrednuje se ocjenom **odličan**;
- na kraju nastavne godine vrednuju se sve učenikove zadaće i utječu na zaključnu ocjenu;
- ukoliko je učenik zaboravio bilježnicu i ne može učitelju predložiti domaću zadaću, ona se vrednuje kao nenapisana;
- prepisana domaća zadaća (učenici imaju jednaku zadaću s istim pogreškama), vrednuje se kao nenapisana;
- „lažirana“ domaća zadaća vrednuje se negativnom ocjenom.

RAD U SKUPINI – praćenje pojedinca

Za ocjenu odličan (5)

- učenik je posebno motiviran, kreativan, odgovoran u radu, poštuje druge, redovito izvršava svoje obveze;
- daje kreativne primjedbe i prijedloge;
- poštuje pravila rada;
- u prezentiranju je jasan, točan i jezgrovit;
- uočava bitno i razlikuje ga od nebitnoga;
- zna dobro organizirati i voditi rad u skupini;
- ima visoko razvijeno kritičko mišljenje;
- pouzdan je i savjestan.

Za ocjenu vrlo dobar (4)

- motiviran je i redovito izvršava zadatke;
- rješava problem služeći se naučenim sadržajima;
- poštuje pravila rada;
- podržava rad skupine i potiče ih na rad;
- pouzdan je, marljiv, odgovoran;
- način prezentacije je točan.

Za ocjenu dobar (3)

- u podjeli zadataka u skupini potrebna je pomoć učitelja;
- u radu je potrebna pomoć, poticaj i usmjeravanje;
- u prezentaciji učinjenoga je sporiji i neprecizniji;
- teže iskazuje svoje mišljenje;
- nije sklon samostalnosti, slijedi druge;
- naučeno gradivo primjenjuje s pogreškama;
- djelomično poštuje pravila ponašanja.

Za ocjenu dovoljan (2)

- radi na razini prisjećanja;
- uz učiteljevu intervenciju radi u skupini...
- zadatke ne dovršava i ima pogrešaka;
- površan je u radu i poštivanju pravila;
- mali interes za rad, uglavnom je pasivan.

Za ocjenu nedovoljan (1)

- nezainteresiran za rad, ometa druge;
- poticaj i pomoć ga ne motiviraju da radi;
- u svemu površan i neodgovoran;
- ne poštuje pravila ponašanja u skupini;
- traži potpunu pozornost i individualni pristup.

RAD U SKUPINI – praćenje skupine

- **ocjena je ista za sve učenike skupine, piše se u bilješke, a stečeno znanje provjerava se i ocjenjuje (u rubriku) individualno na sljedećim satima**

Za ocjenu odličan (5)

- učenici razumiju i primjenjuju zadatke;
- daju svoje konstruktivne primjere;
- s lakoćom pronalaze rješenja za zadatke;
- aktivni su i pouzdani;
- iskazuju kreativnost;
- poštuju pravila ponašanja u skupini;
- način prezentacije jasan je, točan i siguran.

Za ocjenu vrlo dobar (4)

- skupni uradak je kreativan;
- razumiju zadatke, slabije primjenjuju;
- aktivni su;
- uz manje poteškoće pronalaze rješenja;
- samostalni su u podjeli uloga i zadataka;
- poštuju pravila;
- način prezentacije je točan, ali nedovoljno precizan.

Za ocjenu dobar (3)

- uz pomoć nastavnika dijele zadatke u skupini;
- potreban poticaj i pomoć u radu

- u prezentaciji su sporiji i potrebna im je pomoć;
- djelomično poštuju pravila;
- slabije pokazuju kreativne sposobnosti;
- teže pronalaze rješenja.

Za ocjenu dovoljan (2)

- traže učiteljevu pomoć u podjeli zaduženja;
- teško razumiju postavljene zadatke;
- zadatke ne rješavaju ili ih dovršavaju s puno pogrešaka;
- nisu motivirani za rad;
- prezentiraju nejasno, površno, nerazumljivo.

Za ocjenu nedovoljan (1)

- nezainteresirani za rad;
- bučni, ometaju druge u radu;
- ne rješavaju zadatke;
- ne poštuju pravila ponašanja u skupini;

Učiteljice Hrvatskoga jezika:

***Ivanka Tomić i
Željka Trajbar Cigić***